

ВАЗОРАТИ МАОРИФ ВА ИЛМИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН
ВАЗОРАТИ МОЛИЯИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН
ДОНИШГОҲИ ДАВЛАТИИ МОЛИЯ ВА ИҚТИСОДИИ ТОҶИКИСТОН
БАХШИ ТАҶРИБАОМУЌИ ВА РУШДИ КАСБИЯТИ РАЁСАТИ ТАЪЛИМ

ДАСТУРИ МЕТОДӢ
доир ба таҷрибаомӯзии таълимӣ, истеҳсолӣ, пешаздипломӣ
(барои донишҷӯёни ихтисоси 1–25010404 – суғурта)

ДУШАНБЕ-2022

ББК 65.9 (2) 26/7 301

К-18

Х-98

С-50

УДК: 38.145

Бо қарори Шӯрои илмӣ - методии Донишгоҳи давлатии молия ва иқтисоди Тоҷикистон суратмаҷлиси № 7/4.21 аз «23» 02 соли 2022 ба чоп тавсия карда шудааст.

Муқарризон: номзади илмҳои иқтисодӣ, дотсенти кафедраи фаъолияти бонкии Донишгоҳи давлатии молия ва иқтисоди Тоҷикистон, **Махшуров С.Ч.**

номзади илмҳои иқтисодӣ, дотсенти кафедраи молия ва қарзи Донишгоҳи технологии Тоҷикистон **Содиқов Р.Х.**

Камолов К.З., Ҳусайнов М.С, Сулаймонзода Ш.Ф.

Дастури методӣ доир ба таҷрибаомӯзии таълимӣ, истеҳсоли ва пешаздипломӣ//Дар зери таҳрири умумии дотсент Ҳомидов А.У. - Душанбе: ДДМИТ, 2022. - 35 сах.

Таҷрибаомӯзии таълимӣ, истеҳсоли ва пешаздипломӣ ҷузъи асосии раванди таълим ҷиҳати тайёр намудани мутахассисон дар соҳаи фаъолияти суғуртавӣ ва молиявӣ ба ҳисоб меравад. Дар раванди таҷрибаомӯзӣ донишҷӯ малакаи назариявии андуштаи ҳудро ба низом дароварда, роҳҳои дар амал татбиқ намудани онҳоро мустақкам месозад ва қобилиятнокии хешро дар самти қабули қарорҳо дар соҳаи фаъолияти суғуртавӣ сайқал медиҳад.

Дастури методӣ мақсаду вазифаҳо, масъалаҳо, тарзи ташкил, роҳбарӣ ва гузаштани таҷрибаомӯзии таълимӣ, истеҳсоли ва пешаздипломиро дар бар гирифта, тарзи навиштан ва ҳимояи ҳисоботи таҷрибаомӯзӣ ва рисолаҳои хатмро муайян мекунад.

Дастури методӣ доир ба таҷрибаомӯзии таълимӣ, истеҳсоли ва пешаздипломӣ барои донишҷӯёни ихтисоси 1-250104041-суғурта пешниҳод карда мешавад.

Мундариҷа

Сарсухан	4
1. Мақсад ва вазифаҳои таҷрибаомӯзии таълимӣ, истеҳсоли ва пешаздипломӣ	5
2. Ташкил ва роҳбарии таҷрибаомӯзӣ	6
3. Ҳуҷҷатҳои ҳисоботи оид ба таҷрибаомӯзӣ	10
4. Барномаи таҷрибаомӯзӣ	10
4.1. Нақшаи тақвими мавзӯҳо барои таҳлил ва омӯзиш	10
4.2. Мундариҷаи таҷрибаомӯзӣ	11
5. Барасмиятдорӣ ва ҳимояи ҳисоботи таҷрибаомӯзӣ	15
Замимаҳо	19

Пешгуфтор

Дастури методӣ доир ба таҷрибаомӯзии таълимӣ, истехсолӣ ва пешаздипломӣ (минбаъд-дастури методӣ) қисми таркибии раванди таълимӣ - тарбиявӣ буда, яке аз дастурҳои муҳимтарин дар раванди тайёр намудани мутахассисони баландихтисоси соҳаи фаъолияти суғурта маҳсуб меёбад.

Дастури методӣ дар асоси талаботи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи маориф», Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи таҳсилоти олии касбӣ ва таҳсилоти касбии баъд аз муассисаи олии таълимӣ», Низомномаи намунавӣ дар бораи таҷрибаомӯзии донишҷӯёни муассисаҳои таҳсилоти олии касбии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии соҳавӣ таҳия гардида, тартиби ташкил ва гузаронидани таҷрибаомӯзии таълимӣ (шиносӣ), истехсолӣ ва пешаздипломиро ба танзим медарорад.

Инчунин, асоси ҳуқуқӣ барои ташкил ва баргузори таҷрибаомӯзии донишҷӯёни ихтисосҳои 1-25010404-суғурта, ки бо фармоиши ректори Донишгоҳи давлатии молия ва иқтисоди Тоҷикистон тасдиқ мегардад, маҳсуб меёбад.

Таҷрибаомӯзии донишҷӯён мутобиқи нақшаи таълимии амалкунанда, барномаи таҷрибаомӯзӣ ва супоришҳои инфиродӣ ташкил карда мешавад.

Дастури методӣ бо назардошти талаботе таҳия карда шудааст, ки нисбат ба омодаسازی мутахассисони ихтисосҳои дар боло зикргардида пешниҳод мегарданд ва аз фаслҳои зерин иборат аст:

- мақсад ва вазифаҳои таҷрибаомӯзӣ;
- тартиби гузаштани таҷрибаомӯзӣ;
- роҳбарии таҷрибаомӯзӣ;
- мундариҷа ва муҳлатҳои иҷрои супоришҳои инфиродӣ;
- талабот нисбат ба ҳисоботи таҷрибаомӯзӣ, тартиби таҳия ва муҳлати дифоъ намудани он.

Дастури методӣ барои донишҷӯёни курсҳои 2-юм, 3-юм ва 4-уми ихтисоси 1-25010404-суғуртаи таҳсили рӯзона ва фосилавии муассисаҳои таҳсилоти олии касбии Ҷумҳурии Тоҷикистон пешбинӣ гардидааст ва аз ҷониби комиссияи таълимию методии Шӯрои илмӣ – методии Донишгоҳи давлатии молия ва иқтисоди Тоҷикистон баррасӣ ва тасдиқ карда шудааст.

Таҷрибаомӯзӣ дар давраи таҳсил бо мақсади амиқтар омӯхтани фанҳои ҷудогонаи махсус ва тахассусӣ дар ташкилотҳои суғуртавӣ ва дигар соҳаҳои хизматрасонӣ (молиявӣ) (минбаъд – объекти таҷрибаомӯзӣ) оид ба самтҳои фаъолияти суғуртавӣ ва молиявӣ ташкил карда мешавад.

Таҷрибаомӯзӣ ҷузъи хатмӣи нақшаи таълимӣ буда, муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ ҷиҳати ташкили он масъул мебошанд. Таҷрибаомӯзӣ чунин бояд ташкил карда шавад, ки донишҷӯ имконияти истифодаи малакаи гирифтаашро ҳангоми навиштани рисолаи хатм дошта бошад. Агар донишҷӯ таҳсилро дар муассисаи таҳсилоти олии касбӣ бо қор дар яке аз соҳаҳои хоҷагии халқ якҷоя пеш барад, пас муассисаи таҳсилоти олии касбӣ ҳуқуқ дорад гузаштани таҷрибаро дар ҷои қори донишҷӯ иҷозат диҳад, ба шарте ки ҳислати қори аз тарафи донишҷӯ иҷрокардашаванда ба соҳаи тахассусе, ки аз рӯи он вай дар муассисаи таҳсилоти олии касбӣ таҳсил мекунад, мувофиқ бошад.

Гузаштани таҷрибаомӯзӣ барои донишҷӯён бояд мувофиқи нақшаи таълимӣ ва барномаи таҷрибаомӯзии аз тарафи донишгоҳ тасдиқкардашуда сурат гирад ва бо пешниҳод намудани ҳисобот оид ба таҷрибаомӯзию ҳимояи он анҷом пазирад.

Мутобиқи Низомномаи намунавӣ дар бораи таҷрибаомӯзии донишҷӯёни муассисаҳои таҳсилоти олии касбии Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки бо қарори мушовараи Вазорати маориф ва илм аз 28.08.2014 таҳти №18/10 тасдиқ шудааст, дар муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ таҷрибаомӯзӣ дар шаклҳои асосии ба тариқи зайл муқарраркардашуда ташкил ва гузаронида мешаванд:

- таҷрибаомӯзии таълимӣ (шиносӣ);
- таҷрибаомӯзии истеҳсолӣ;
- таҷрибаомӯзии пешаздипломӣ.

Таҷрибаомӯзии таълимӣ (шиносӣ) қорҳои таълимиро дар бар гирифтааст, ки ҳангоми ташкил ва гузаронидани онҳо донишҷӯён маълумоти аввалинро дар бораи хусусиятҳои фаъолияти касбии самт (ихтисос)-и интихобкардаи худ ба даст меоранд. Ин шакли таҷрибаомӯзӣ дар курси 2-юм аз 29 июни соли 2022 то 12 июли соли 2022 гузаронида мешавад.

Вазифаҳои таҷрибаомӯзии таълимӣ (шиносӣ) дар муайян намудани асосҳои фаъолияти касби оянда ва баланд бардоштани маҳорат ва малакаи аввалини тахассуси донишҷӯ ифода мегардад. Он аз намудҳои

таҷрибаомӯзии экскурсионӣ, шиносӣ, таҳлилӣ иборат буда, аз рӯи Стандарти давлатии таҳсилоти олии касбӣ муайян карда шуда, дар ташкилотҳои суғуртвӣ, дар назди кафедраҳои тахассусӣ гузаронида мешавад.

Манбаи ташаккул додани малакаҳои касбӣ ҳангоми гузаронидани таҷрибаомӯзии таълимӣ дар муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ метавонад азбар намудани барномаҳои гуногун ва иҷрои шаклҳои гуногуни корҳои амалӣ, аз қабili системаи тренингӣ, бозихҳои расмӣ касбӣ, озмоишӣ ва барномаҳои компютерӣ («Делта», «1С Мухосибот», «Вест 4», «Омор» ва «Ҳукумати электронӣ») ба шумор равад.

Таҷрибаомӯзии истеҳсоли аз рӯи самт (ихтисос) бо мақсади мустаҳкам намудани донишҳои назариявӣ донишҷӯён, аз рӯи фанҳои умумикасбӣ ва тахассусӣ, ҷамъоварии маводи таълимӣ барои навиштани корҳои курсӣ гузаронида мешавад. Таҷрибаомӯзии истеҳсоли дар тақкилотҳои суғуртавӣ, ташкилотҳои молиявӣ ё муассисаи таълимӣ ва озмоишгоҳҳои соҳавӣ гузаронида мешавад. Ин шакли таҷрибаомӯзӣ дар курси 3-юм аз 19 июни соли 2022 то 12 июли соли 2022 гузаронида мешавад.

Таҷрибаомӯзии истеҳсоли метавонад дар назди кафедраҳои тахассусӣ ва ё муассисаҳои ба он марбут гузаронида шаванд. Гурӯҳи таълимӣ ба зергурӯҳҳо ҷудо карда шуда, мақсади он муайян карда мешавад. Бо қарори Шӯрои олимони муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ гузаронидани ин шакли таҷрибаомӯзӣ дар муддати ҳафтаҳои таълими назариявӣ иҷозат дода мешавад. Дар чунин мавридҳо муҳлати гузаронидани таҷрибаомӯзӣ барои нигоҳ доштани давомнокии он мувофиқи нақшаҳои таълимӣ муайян карда мешавад.

Таҷрибаомӯзии пешаздипломӣ дар курси 4-ум гузаронида мешавад. Давомнокии он барои донишҷӯёни курси 4-уми шӯбаи рӯзона ва курси 3 аз 13 апрели соли 2022 то 24 майи соли 2022, барои донишҷӯёни курси 4-уми таҳсилоти фосилавӣ аз 14 апрели соли 2022 то 10 майи соли 2022 муайян карда шудааст. Вазифаи таҷрибаомӯзии пешаздипломӣ аз рӯи талаботи барномаи таълимии самт (ихтисос)-и муассисаи таҳсилоти олии касбӣ дар асоси пурра азхудкунӣ ва тақмил додани дониш, азбар намудани роҳи усулҳои ҷамъоварӣ намудани натиҷаҳо ва далелҳо оид ба мавзӯи кори хатмкунӣ бакалавр (кори дипломи мутахассис) ва ба даст овардани салоҳиятҳои касбӣ аз ҷониби донишҷӯён муайян карда мешавад. Донишҷӯёне, ки дар асоси барномаи мақсаднок ба муассисаи таҳсилоти

олии касбӣ аз рӯи самт (ихтисос) қабул шуда, таълим гирифта истодаанд, таҷрибаомӯзиҳои худро дар муассиса ва ташкилотҳое мегузаронанд, ки агар муассисаи таълимӣ бо онҳо шартномаи тарафайн ба имзо расонида бошад. Иваз кардани ҷои таҷрибаомӯзӣ танҳо бо розигии расмӣ ҳамин гуна муассиса ё ташкилот ба роҳ монда мешавад.

Донишҷӯён дар давраи гузаштан аз таҷрибаомӯзии пешаздипломӣ метавонанд аз рӯи самт (ихтисос)-е, ки таҳсил намуда истодаанд, дар муассисаҳои истеҳсолӣ, таълимӣ ба ҷойҳои ҳолӣ ба кор қабул шаванд. Ба муассисае, ки дар он таҷрибаомӯзии пешаздипломии худро мегузаранд, бояд бо мавзӯи тасдиқкардашудаи рисолаи хатм (ё рисолаи дипломӣ) сафарбар карда шаванд.

1. Мақсад ва вазифаҳои таҷрибаомӯзии таълимӣ, истеҳсолӣ ва пешаздипломӣ

Мақсади ташкил ва гузаронидани таҷрибаомӯзӣ аз ташаккул додани маҳорати касбии донишҷӯён дар асоси омӯзиши таҷрибаи фаъолияти муассиса, мустаҳкам намудани донишҳои назариявӣ ва амалии дар давоми таҳсил гирифтаи донишҷӯ, инчунин, ҷамъоварӣ ва коркарди мавод барои ҳисоботи таҷрибаомӯзӣ ва навиштани рисолаи хатм ба ҳисоб меравад.

Вазифаҳои муҳимтарини таҷрибаомӯзӣ ба даст овардани қобилияти касбии ихтисоси 1 – 25010404 – суғурта ва таҷрибаи амалии фаъолият ба ҳайси коромӯз дар воҳидҳои сохтори ташкилотҳои суғуртавӣ (минбаъд – объекти таҷрибаомӯзӣ) мебошанд, ки бо роҳҳои зерин амалӣ мешавад:

- омӯзиши вазифаҳо ва сохтори объекти таҷрибаомӯзӣ;
- омӯзиши принсипи ташкили кор дар объекти таҷрибаомӯзӣ;
- дида баромадани вазифаҳои объекти таҷрибаомӯзӣ, аз ҷумла дар самтҳои илмию таҳқиқотӣ, банақшагирии стратегӣ, таҳлилӣ ва робитаҳои иқтисодии хориҷӣ;
- омӯзиши ҳуҷҷатгузорӣ;
- таҳлили муқоисавии сохторҳо ва зерсохторҳо аз нуқтаи назари вазифа ва уҳдадорӣҳо;
- иштирок дар гузаронидани амалиётҳои соҳавӣ, ҷорабиниҳо, семинарҳо, ҳуҷҷатгузорӣ ва дигар фаъолиятҳои, ки ба объекти таҷрибаомӯзӣ дахл доранд;

- омӯзиши тарзи истифодаи малакаи назариявӣ дар таҷриба (алокаи назария бо амалия).

Чамъоварӣ, коркард ва таҳлили маводи зарурӣ дар объекти таҷрибаомӯзӣ бо роҳҳои зерин ба даст оварда мешавад:

- омӯзиши ҳуҷҷатҳои асосии воҳидҳои сохтории дахлдор;

- дида баромадан ва шинос шудан бо асосҳои қонунгузорӣ, санадҳои меъёрию ҳуқуқӣ, дастурамалҳо ва низомномаҳо, ки ба фаъолияти объекти таҷрибаомӯзӣ ва соҳа алоқаманданд ё асоси фаъолият мебошанд;

- дида баромадани ҳисоботи даврагӣ (семоҳа, нимсола, солана) оид ба фаъолияти объекти таҷрибаомӯзӣ;

- чамъоварӣ намудани маводи оморӣ оид ба фаъолияти объекти таҷрибаомӯзӣ ва соҳа;

- шинос шудан бо тарзу усули коркард ва истифодаи таҷрибавии маълумотҳои оморӣ;

- омӯзиш ва чамъоварии мавод барои навиштани рисолаи хатм (дар ҳолати ҷойи таҷрибаомӯзӣ ба мавзӯ мувофиқ омадан бо супориши роҳбари рисолаи хатм);

- гирифтани ҳуҷҷатҳои намунавӣ, нусхаи ҳуҷҷатҳо ва ё ҳисобот (дар ҳолати маҳфӣ набудан) барои таҳлил ва навиштани ҳисобот ё рисолаи хатм.

- чамъоварӣ, коркард ва таҳлили маълумотҳое, ки барои иҷрои супориши инфиродӣ заруранд;

- омодагии мавод барои маърузаву иттилоъ дар конференсияҳои илмӣ донишҷӯён.

2. Ташкил ва роҳбарии таҷрибаомӯзӣ

Қиҳати ташкил ва гузаронидани таҷрибаомӯзӣ банақшагирӣ ва амалӣ гардонидани чорабиниҳои зерин ҳатмӣ мебошад:

- муайян кардан ва интихоби макони гузаронидани таҷрибаомӯзӣ;

- бастанӣ шартномаҳои тарафайн бо корхона, муассиса ё ташкилот;

- интихоби роҳбарон аз муассисаи таҳсилоти олии касбӣ ва корхона, муассиса ё ташкилот (дар асоси мувофиқаи қаблӣ бо онҳо) ва интишори фармоиши ректор;

- муайян намудани мавзӯ, мақсад, вазифа ва супоришҳои инфиродӣ, таъмин намудани донишҷӯён бо барнома ва рӯзномаи таҷрибаомӯзӣ, дастурҳои таълимию методӣ);

-сафарбар кардани донишҷӯён ба макони таҷрибаомӯзӣ аз тарафи кафедра ва факултет.

Ҳуҷҷатҳои ташкилию методии асосӣ - ба тартиб даровардани ғаёлияти донишҷӯён ва роҳбарони таҷрибаомӯзӣ аз муассисаи таҳсилоти олии касбӣ ва корхона, муассиса ё ташкилот, барнома ва рӯзномаи таҷрибаомӯзӣ, дастурҳои таълимию методӣ мебошад.

Барномаи таҷрибаомӯзӣ аз тарафи кафедраи таҳассусӣ дар мувофиқа бо масъули корхона, муассиса ё ташкилот, мураттаб сохта мешавад. Саволҳои аз рӯи самт (ихтисос)-и амалкунандаи муассисаи таҳсилоти олии касбӣ тайёркардашуда ба барнома дар мувофиқа бо кафедра дохил карда мешаванд.

Барномаҳои таҷрибаомӯзиро роҳбари таҷрибаомӯзии истеҳсоли ва комиссияи махсуси методии муассисаи таълимӣ дида мебароянд ва онҳо аз тарафи муовини ректор оид ба таълим тасдиқ карда мешаванд.

Роҳбарии таҷрибаомӯзӣ аз тарафи кафедраи суғурта амалӣ гардонида мешавад. Кафедра аз ҳайати омӯзгорони таҷрибанок роҳбарони таҷрибаомӯзиро бо фармоиши ректори донишгоҳ таъйин менамояд.

Масалан, Фармоиши ректори ДДМИТ «Оид ба таҷрибаомӯзии истеҳсолии донишҷӯён» чунин интишор мешавад.

Мутобиқи банди 63-юми «Низомномаи намунавӣ оид ба муассисаи таълимии таҳсилоти олии касбии Ҷумҳурии Тоҷикистон», бандҳои 106 ва 109-и «Низомномаи низоми кредитии таҳсилот дар муассисаҳои таҳсилоти олии касбии Ҷумҳурии Тоҷикистон» ва банди 2.3.-и «Низомнома доир ба таҷрибаомӯзии таълимӣ, истеҳсоли ва пешаздипломии донишҷӯёни ДДМИТ»,

фармоиши медиҳам:

1. Донишҷӯёни курси 4-уми шуъбаи рузонаи факултети иқтисод ва бизнес, ихтисоси 1-25010404 – суғурта, барои гузаштани таҷрибаомӯзии истеҳсоли аз 29.06.2022 то 12.07.2022 ба муассисаҳои зерин фириастода шаванд:

№	Ному насаби донишҷӯ	Ҷои гузаштани таҷрибаомӯзӣ	Роҳбари таҷрибаомӯзӣ
1.	Атавуллоев Алиҷон Маҳмуродович	КВД “Тоҷиксуғурта” дар н.Фирдавсӣ.	Дотсент Камолов К.З.
2.	Шоматова Тахмина Нуриддиновна	ҶСП “Суғуртаи аввалини миллӣ”	Асистент Қурбонова Ш.Б.

3.	Юсупов Азизбек	КВД “Тоҷиксуғурта” дар ш.Турсунзода.	Дотсент Камолов К.З.
----	----------------	---	-------------------------

2. Роҳбари умумии таҷрибаомӯзии истеҳсолӣ мудири кафедра Камолов К.З., таъйин карда шавад.

3. Дар муддати 10 рӯз пас аз анҷоми таҷрибаомӯзии истеҳсолӣ ба садорати факултет ва шуъбаи таҷрибаомӯзӣ ва рушди касбият оид ба натиҷаи таҷрибаомӯзӣ ҳисобот пешниҳод карда шавад.

4. Назорати иҷроиши фармоиши мазкур ба зиммаи муовини якум, муовини ректор оид ба таълим Абдуалимзода Ҳ. А. воғузор карда шавад.

Асос: шартномаи ҳамкорӣ ва роҳхат.

Баъди ба имзо расидани фармоиши ректори донишгоҳ оид ба таҷрибаомӯзӣ ба донишчӯ рӯзнома ва роҳхат дода мешавад, ки одатан аз тарафи мутасаддии кафедра пур карда шуда, тақсим мегардад. Ҳар як роҳбари таҷрибаомӯзӣ аз кафедра ба донишчӯ - таҷрибаомӯз супориши мушаххаси инфиродӣ, вобаста ба иҷрои кори илмӣ-таҳқиқотӣ, рисолаи хатм медиҳад, ки дар рӯзнома дарҷ карда мешавад (Замимаи 1).

Вобаста ба объекти таҷрибаомӯзӣ дар рӯзнома нақшаи тақвими таҷрибаомӯзӣ пур карда мешавад, ки аз тарафи роҳбарони таҷрибаомӯзӣ аз донишгоҳ ва аз объекти таҷрибаомӯзӣ имзо карда мешавад.

Дар давоми таҷрибаомӯзӣ донишчӯ супоришҳои мушаххасро мувофиқи барнома иҷро намуда, дар ташкилотҳои суғуртавӣ ва ё ширкатҳои хизматрасонӣ (молиявӣ) ҳамчун таҷрибаомӯз, коромӯз ва ёрдамчӣ ҳисобида шуда метавонад. Дар ҳолатҳои зарурӣ таҷрибаомӯзро ин муассиса метавонад ба яке аз штатҳои ҳоли муваққатан (дар муддати таҷрибаомӯзӣ) ба кор қабул намоянд.

Вақти кори донишчӯ-таҷрибаомӯз ҳангоми гузаштан аз таҷрибаомӯзӣ бо Кодекси меҳнати Ҷумҳурии Тоҷикистон ба тартиб дароварда мешавад ва барои донишчӯёни аз сини 18-сола боло ҳафтае на зиёдтар аз 40 соат, барои донишчӯёни сини 16-18-сола ҳафтае на зиёдтар аз 35 соатро дар бар мегирад. Вақти кори таҷрибаомӯз вобаста ба реча ва тартиби дохилии кори ташкилотҳои суғуртавӣ ва ё ширкатҳои хизматрасонӣ (молиявӣ) муайян карда мешавад.

Тағйир додани муҳлати гузаронидани таҷрибаомӯзии донишчӯёни курсҳои алоҳида аз рӯи самт (ихтисос)-ҳо танҳо бо қарори Шӯрои олимони муассисаи таҳсилоти олии касбӣ ба амал оварда мешавад. Бо сабабҳои узрнок ба дигар вақт гузаронидани муҳлати таҷрибаомӯзӣ (ба таври инфиродӣ) мувофиқи фармоиши ректори муассисаи таҳсилоти

олии касбӣ ба роҳ монда мешавад. Барои дар чунин ҳолат ба имзо расонидани фармоиши ректор ҳамчун асос аризаи донишчӯ, розигии кафедра, пешниҳоди садорати факултет, муовини якум, муовини ректор оид ба таълим ва ҳуҷҷатҳои муҳлати гузаронидани таҷрибаомӯзиро тасдиқкунанда баромад мекунад.

Мутасаддии асосии таҷрибаомӯзӣ роҳбари объекти таҷрибаомӯзӣ ҳисоб меёбад. Роҳбари таҷрибаомӯзиро сардорони воҳидҳои сохтории ташкилотҳои суғуртавӣ ва ё ширкатҳои хизматрасонӣ (молиявӣ), ки донишчӯ дар он ҷо таҷрибаомӯзӣ мекунад, таъйин менамояд.

Роҳбари умумии таҷрибаомӯзӣ аз кафедра мудири кафедра буда, раванди таҷрибаомӯзиро назорат мекунад ва корҳои зеринро ба иҷро мерасонад:

- бо объектҳои таҷрибаомӯзӣ пеш аз оғози таҷрибаомӯзӣ робита пайдо менамояд;
- лоиҳаи фармоиши ректори донишгоҳро оид ба таҷрибаомӯзӣ вобаста ба нақшаи таълим таҳия менамояд, ки дар он ба ҳар як донишчӯ объект ва роҳбари таҷрибаомӯзӣ вобаста карда мешавад;
- баъди анҷоми сессияи санҷишию имтиҳонӣ бо гурӯҳҳои академӣ оид ба тарзи гузаштани таҷрибаомӯзӣ маҷлис мегузаронад ва роҳбарони таҷрибаомӯзиро муаррифӣ менамояд;
- дар якҷоягӣ бо роҳбарони таҷрибаомӯзӣ раванди таҷрибаомӯзиро таҳти назорати қатъӣ мегирад;
- пас аз анҷоми таҷрибаомӯзӣ қабул ва ҳимояи ҳисоботи таҷрибаомӯзиро ташкил мекунад.

Роҳбари таҷрибаомӯзӣ аз донишгоҳ ба донишчӯ - таҷрибаомӯз дар ҳалли масъалаҳои амалӣ ва илмӣ, таҳлили маълумотҳои омӯрӣ ва ҳалли дигар масъалаҳо кумаки илмӣ-методӣ мерасонад.

Гузаронидани чорабиниҳоро дар самтҳои зерин таъмин менамояд:

- ба донишчӯ - таҷрибаомӯз дар давоми таҷрибаомӯзӣ, вобаста ба нақшаи таълимӣ ва самти таҳқиқотии кафедра, супориши мушаххас медиҳад;
- сифати гузаронидани таҷрибаомӯзиро назорат мебарад ва мувофиқ будани онро ба барномаи мазкур ва барномаҳои таълимии фанҳои тадрисшавандаи кафедра таъмин менамояд;
- оид ба таъмини шароитҳои мусоиди корӣ дар воҳидҳои сохтории ташкилотҳои суғуртавӣ ва ё ширкатҳои хизматрасонӣ (молиявӣ) ва

шинос шудани донишчӯ - таҷрибаомӯз ба шартҳои бехатарии меҳнат ва речаи корӣ назорат мебарад;

- ҳисоботи таҷрибаомӯзиро аз назар гузаронида, ҳулосаи мусбӣ ё манфӣи ҳудро медиҳад ва дар ҳолати ба талабот ҷавобгӯ будани ҳисобот ва рӯзномаи таҷрибаомӯзӣ барои дифоъ намудан дар назди комиссия иҷозат медиҳад;

- дар кори комиссияи қабули ҳисобот иштирок менамояд;

- ба мудири кафедра оид ба бехтар намудани таҷрибаомӯзии донишчӯён ҳулосаву пешниҳодоти ҳудро дар шакли ҳисобот пешниҳод мекунад.

Роҳбари таҷрибаомӯзӣ аз объектҳои таҷрибаомӯзӣ (воҳидҳои сохтории ташкилотҳои суғуртавӣ ва ё ширкатҳои хизматрасонӣ (молиявӣ):

- раванди таҷрибаомӯзиро мувофиқи барномаи мазкур, супориши мушаххас ва нақшаи тақвимӣ таъмин менамояд;

- оид ба қоидаҳои бехатарии меҳнат, речаи корӣ, хусусиятҳои махфияти иттилоот, сирри корхона ва дигар паҳлуҳои фаъолияти объекти таҷрибаомӯзӣ машварат медиҳад;

- донишчӯ(ён) - таҷрибаомӯз(он) - ро бо таърихи объекти таҷрибаомӯзӣ, оиннома, низомнома, самти асосии фаъолият, сохтор, шӯъбаҳо, вазифаҳо, раванди технологӣ, илмию тадқиқотӣ, робитаҳои иқтисодӣ ва дигар самтҳо шинос менамояд ё барои омӯхтани онҳо мусоидат мекунад;

- донишчӯ-таҷрибаомӯзро бо фаъолияти амалии объекти таҷрибаомӯзӣ шинос намуда, бо маводи зарурӣ онҳоро таъмин менамояд;

- интизоми донишчӯ-таҷрибаомӯзро назорат менамояд ва дар ҳолатҳои аз тарафи таҷрибаомӯз вайрон кардани интизом ба донишгоҳ сари вақт хабар медиҳад;

- сари вақт пур кардани рӯзномаи таҷрибаомӯзӣ ва навиштани ҳисоботро назорат мебарад ва ба таҷрибаомӯз тавсифнома медиҳад.

Донишчӯ - таҷрибаомӯз уҳдадор аст:

- дар ҳолатҳои дар гуруҳи шарномавӣ таҳсил намудан ва объекти таҷрибаомӯзиаш муайян будан ба мудири кафедра то таҳияи лоиҳаи фармоиши таҷрибаомӯзӣ хабар диҳад;

- роҳхат, рӯзнома ва барномаи таҷрибаомӯзиро бо супориши мушаххас сари вақт аз кафедра гирад;

- сари вақт, мувофиқи муҳлати дар рӯзнома дарҷёфта, ба воҳидҳои сохтори ташкилотҳои суғуртавӣ ва дигар соҳаҳои хизматрасонӣ (молиявӣ) равад ва худро ба қайд ғирад;

- бо речаи қорӣ, интизоми меҳнат, қоидаҳои беҳатарӣ ва тартиботи дохилии объекти таҷрибаомӯзӣ шинос шуда, онҳоро пурра риоя намояд;

- супоришҳои алоҳидаи роҳбари таҷрибаомӯзиро дар объекти таҷрибаомӯзӣ иҷро намояд, ки бо супоришҳои мушаххаси роҳбари таҷрибаомӯзӣ аз донишгоҳ ва барнома мувофиқ ҳастанд;

- дар ҳолати гузаштани таҷрибаомӯзӣ агар ягон монеа ба вучуд ояд, ҳатман ба роҳбари таҷрибаомӯзӣ аз донишгоҳ ё мудири кафедра хабар диҳад;

- ҳар рӯз мазмуни муҳтасари қори иҷрошударо дар рӯзнома қайд намуда, на камтар аз як маротиба дар як ҳафта ба роҳбари таҷрибаомӯзӣ аз объекти таҷрибаомӯзӣ барои баррасӣ, тағйирот даровардан, имзо ва қайди иҷрои супориш рӯзномаашро пешниҳод намояд;

- дар асоси қайдҳои қардашуда, маводи ҷамъқардашуда, таҳлил ва шиносӣ бо вазифаҳо ва тарзи ташкили қор дар объекти таҷрибаомӯзӣ ва иҷрои супоришҳои мушаххас ҳисоботи таҷрибаомӯзиро навишта, муқоабандӣ намояд;

- баъди анҷоми таҷрибаомӯзӣ рӯзнома ва тавсифномаро бо муҳр ва имзои роҳбари таҷрибаомӯзиро аз объекти таҷрибаомӯзӣ ғирифта, ба кафедра дар муҳлатҳои муайяншуда супорад;

- дар ҳолати якҷанд нафар сафарбар шудан ба як объекти таҷрибаомӯзӣ ҳисобот бояд бо ҳисоботи дигар якхела набошад;

- дар ҳолати тақризи манфӣ ғирифтани аз роҳбар ё қамбудӣ доштани ҳисоботи таҷрибаомӯзӣ, ҳамоҳоро бояд сари вақт ислоҳ намояд;

- ҳисоботи таҷрибаомӯзиро бо тартиб ва қадвали аз тарафи кафедра муайяншуда, дар назди қомиссияи қабули ҳисобот дифоъ намояд;

- дар ҳолати насупоридани ҳисоботи таҷрибаомӯзӣ дар муддати муайяншуда ва ё дифоъ нақардани он донишҷӯ аз донишгоҳ ҳориҷ қарда мешавад.

3. Ҳуҷҷатҳои ҳисоботӣ оид ба таҷрибаомӯзӣ

Ба ҳуҷҷатҳои ҳисоботӣ оид ба таҷрибаомӯзӣ дохил мешаванд:

•Рӯзномаи таҷрибаомӯзӣ, ки дар он қорҳои рӯз ба рӯз баанҷомрасонида дар қойи таҷрибаомӯзӣ дарҷ меёбад ва аз тарафи роҳбари таҷрибаомӯзӣ аз объекти таҷрибаомӯзӣ ба имзо расонида мешавад.

•Хисобот оид ба таҷрибаомӯзӣ (дар ҳаҷми на кам аз 25 саҳифа ва дар шакли дастнавис).

•Тавсифномаи таҷрибаомӯз, ки аз тарафи роҳбари таҷрибаомӯзи навишта шуда, имзо ва муҳр гузошта шудааст.

4. Барномаи таҷрибаомӯзӣ

Барномаи таҷрибаомӯзӣ аз қисматҳои зерин иборат аст:

1. Нақшаи тақвими мавзӯҳо барои таҳлил ва омӯзиш;
2. Мундариҷаи таҷрибаомӯзӣ.

4.1. Нақшаи тақвими мавзӯҳо барои таҳлил ва омӯзиш

Нақшаи тақвими мавзӯҳо барои таҳлил ва омӯзиш дар ҷадвали 1 нишон дода шудааст.

Ҷадвали 1.

Нақшаи тақвими мавзӯҳо барои таҳлил ва омӯзиш

р/т	Номгӯи мавзӯҳо	Муҳлати иҷроиш
1.	Шиносоӣ бо объекти таҷрибаомӯзӣ, ки донишҷӯ ба он ҷо равона карда шудааст	2 рӯз
2.	Омӯзиши вазифаҳои асосии оинномавии объекти таҷрибаомӯзӣ ва муайян кардани мавқеи он дар соҳа	4 рӯз
3.	Дида баромадани дигар ҳуҷҷатҳои меъёрие, ки фаъолияти объекти таҷрибаомӯзиро ба танзим мебароранд	2 рӯз
4.	Омӯзиши самти фаъолият ва вазифаҳои асосии сохторҳои алоҳидаи объекти таҷрибаомӯзӣ вобаста ба самти ихтисос	5 рӯз
5.	Омӯзиш ва таҳлили тартиби ташкили раванди кор дар шӯба(ҳо) ва ё сохторҳои объекти таҷрибаомӯзӣ, хусусиятҳои воридот ва содироти молу воситаҳои нақлиёт ва усулҳои хизматрасонӣ	8 рӯз*
6.	Таҳлили алоқамандии муассиса (шӯба) бо шаклҳои муносибатҳои иқтисодии байналмиллалӣ ва хусусиятҳои фаъолияти он дар ин самт	15 рӯз*
7.	Омӯзиши сиёсат, самаранокии фаъолияти идоракунӣ, стратегия, хусусиятҳои таҳқиқот, барномасозӣ ва дигар ҷорабинӣҳо дар самти робитаҳои иқтисодии хориҷии объекти таҷрибаомӯзӣ ва ё саҳми он дар мамлакат	15 рӯз*
8.	Таҳлили чараёни иттилоотӣ, ҳуҷҷатгузорӣ, технологияи коркарди иттилоот оид ба самти фаъолияти объекти таҷрибаомӯзӣ	3 рӯз
9.	Таҳлили иттилоот оид ба самти таҳқиқот дар доираи кори хатмкунӣ ва иҷроиши супориши мушаххас	Дар давоми таҷрибаомӯзӣ
10.	Иштироки фаёолона дар ҷорабинӣҳое, ки дар объекти таҷрибаомӯзӣ гузаронида мешавад	Дар давоми таҷрибаомӯзӣ

* бо дарназардошти рӯзҳои шанбе

4.2. Мундариҷаи таҷрибаомӯзӣ

Донишҷӯ - таҷрибаомӯз дар давраи таҷрибаомӯзӣ бояд маводи оморӣ чамъоварӣ намояд, онҳоро коркард намуда, барои навиштани ҳисобот ва рисолаи хатм истифода барад. Бо супориши мушаххаси роҳбари таҷрибаомӯзӣ аз донишгоҳ донишҷӯ-таҷрибаомӯз санадҳои меъёрию ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва байналмилалиро оид ба фаъолияти суғуртавӣ ва адабиёти заруриро омӯхта, алоқамандӣ ва усули истифодаи онро дар амал ҳангоми таҷрибаомӯзӣ таҳлил намояд. Дар асоси таҷрибаи муассисаҳо, корхонаҳо, ширкатҳо, ки дар адабиёт оварда шудааст, аз тарафи донишҷӯ-таҷрибаомӯз таҳлили муқоисавӣ гузаронида мешавад.

Дар чамъбасти таҷрибаомӯзӣ маводи таҳлилшуда барои навиштани рисолаи хатм ва ҳисоботи таҷрибаомӯзӣ истифода карда мешаванд.

Мавзӯи 1. Шиносӣ бо объекти таҷрибаомӯзӣ, ки донишҷӯ ба он ҷо равона карда шудааст

Дар раванди таҷрибаомӯзӣ бояд масъалаҳои зерин омӯхта шаванд:

Соҳтор ва номгӯи объекти таҷрибаомӯзӣ, ки донишҷӯ ба он ҷо равона карда шудааст. Маълумотномаи кӯтоҳи таърихӣ оид ба фаъолияти онҳо. Нақшаи объекти таҷрибаомӯзӣ, ки донишҷӯ ба он ҷо равона карда шудааст, соҳтори идоракунӣ ва таркибии онҳо.

Нишондиҳандаҳои техникӣ-иқтисодии объекти таҷрибаомӯзӣ дар се соли охир ва ё дар давраи таҷрибаомӯзӣ. Шиносӣ бо нақшаҳои дурнамои объекти таҷрибаомӯзӣ ва усулҳои тарҳрезии онҳо.

Мавзӯи 2. Омӯзиши вазифаҳои асосии оинномавии объекти таҷрибаомӯзӣ ва муайян кардани мавқеи онҳо дар соҳа

Вазифаҳои асосии объекти таҷрибаомӯзӣ ва мақсади фаъолияти (ташкили) он. Оиннома, Низомнома, дастурамали фаъолият, ҳуҷҷатҳо ва санадҳои меъёрию ҳуқуқӣ, ки фаъолияти объекти таҷрибаомӯзиро ба танзим медароранд.

Мавқеи объекти таҷрибаомӯзӣ дар соҳа. Нишондиҳандаҳои фаъолияти иқтисоди хориҷии объекти таҷрибаомӯзӣ. Сарчашмаи молиякунонии объекти таҷрибаомӯзӣ ва истифодаи маблағҳо дар самтҳои фаъолият.

Мавзӯи 3. Дида баромадани дигар ҳуччатҳои меъёрие, ки фаъолияти объекти таҷрибаомӯзиро ба танзим медароранд

Омӯзиши Дастури супоришҳои Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба фаъолияти суғуртавӣ ва фаъолияти иқтисоди хориҷӣ. Қонунҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи фаъолияти суғуртавӣ ва дигар соҳаҳои хизматрасонӣ (молиявӣ), Қарорҳои Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба масъалаҳои фаъолияти суғуртавӣ.

Мавзӯи 4. Омӯзиши самти фаъолият ва вазифаҳои асосии сохторҳои алоҳидаи объекти таҷрибаомӯзӣ вобаста ба самти ихтисос

Вазифаҳои асосии объекти таҷрибаомӯзӣ, ки мувофиқи тақсимои донишҷӯ сафарбар карда шудааст. Вазифаҳо дар самти фаъолияти иқтисоди хориҷӣ вобаста ба объекти таҷрибаомӯзӣ.

Хусусиятҳои иҷроии вазифаҳо аз тарафи объекти таҷрибаомӯзӣ.

Мавзӯи 5. Омӯзиш ва таҳлили тартиби ташкили раванди кор дар воҳидҳои сохтории ширкатҳои суғуртавӣ ва дигар соҳаҳои хизматрасонӣ (молиявӣ), хусусиятҳои тақсим ва азнавтақсимкунӣ доштан ва усулҳои хизматрасонӣ

Вазифаҳо ва ухдадорҳои сардор ва кормандони воҳиди сохторӣ. Принсипи ташкили кор ва чараҳои фармоишӣ - иҷроишӣ.

Хусусиятҳои кори иҷрокардаистода. Тартиби бастанӣ шартномаи суғурта ва назорати амали шартномаи суғурта. Ҳолатҳои ҷуброни зарар ба шахрвандони Ҷумҳурии Тоҷикистон аз руи шартномаи суғурта. Тартиби гузаронидани амалиётҳои суғуртавӣ дар натиҷаи рӯй додани ҳодисаи суғуртавӣ.

Мавзӯи 6. Таҳлили алоқамандии объекти таҷрибаомӯзӣ бо шаклҳои муносибатҳои иқтисодии байналмилалӣ ва хусусиятҳои фаъолияти он дар ин самт

Фаъолияти объекти таҷрибаомӯзӣ дар самти муносибатҳои иқтисодии байналмилалӣ ё алоқамандӣ бо он. Самти фаъолияти воҳидҳои сохтории ширкатҳои суғуртавӣ ва дигар соҳаҳои хизматрасонӣ (молиявӣ) дар соҳаи муносибатҳои байналмилалӣ.

Таҳлили ҳиссаи объекти таҷрибаомӯзӣ дар самти фаъолияти иқтисодии хориҷӣ, муайяннамоии стратегияи он, таҳқиқот дар ин самт ва ғайраҳо.

Мавзуи 7. Омӯзиши сиёсат, самаранокии фаъолияти идоракунӣ, стратегия, хусусиятҳои тадқиқот, барномасозӣ ва дигар чорабиниҳо дар самти робитаҳои иқтисодии хориҷии объекти таҷрибаомӯзӣ ва ё саҳми он дар кишвар

Омӯзиш ва таҳлил вобаста ба самти фаъолияти объекти таҷрибаомӯзӣ:

- хусусиятҳои ташкили кор дар шуъбаҳо ва раёсатҳои робитаҳои иқтисодии хориҷӣ;
- сиёсати объекти таҷрибаомӯзӣ дар самти робитаҳо бо бонкҳо ва мамолики хориҷӣ;
- таҳлили фаъолияти объекти таҷрибаомӯзӣ;
- таҳлили амалиётҳои асбобии объекти таҷрибаомӯзӣ;
- иштирок дар низомҳои байналмилалӣ молиявӣ ва таҳлили он;
- тартиби ҳисоббаробаркунии объекти таҷрибаомӯзӣ бо ширкатҳо.

Муассисаи истеҳсоли (Филиалҳои ташкилотҳои суғуртавӣ):

- муносибатҳои иқтисоди хориҷии объекти таҷрибаомӯзӣ ва ташкили кор дар ин самт;
- таҳлили воридот ва содирот дар объекти таҷрибаомӯзӣ;
- ҳиссаи объекти таҷрибаомӯзӣ дар соҳа;
- роҳҳо ва усули фуруши молҳои воридотӣ ва содиротӣ дар бозори миллӣ ва хориҷӣ;
- стратегияи нархгузорӣ ва сиёсати объекти таҷрибаомӯзӣ дар ин самт;
- истифодаи усулҳои таҳқиқоти вазъи бозор ва чораҳои маркетингӣ;
- таҳлили дурнамои объекти таҷрибаомӯзӣ дар самти суғуртаи борҳо.

Воҳидҳои сохтории ташкилотҳои суғуртавӣ ва дигар соҳаҳои хизматрасонӣ (молиявӣ)

- фишангҳои асосии танзим ва назорати давлатӣ аз болои фаъолияти иқтисодии хориҷӣ;
- муваффақиятҳо дар самти пешбарии сиёсати давлатӣ ва иҷрои барномаҳо;
- таҳлили нишондиҳандаҳои асосии макроиқтисодӣ, ки дар он самт объекти таҷрибаомӯзӣ фаъолият дорад;

- ба концепсияҳо мувофиқат намудани усули танзими давлатӣ дар самти фаъолияти иқтисодии хориҷӣ ва робитаҳои илмӣ-таҳқиқотӣ;
- чораҳои дастгирӣ намудани соҳибкории шаклҳои гуногун ва таъмини амнияти иқтисодии мамлакат;
- тарзи таҳия ва қабули барномаҳои рушд аз тарафи воҳидҳои сохтории ташкилоти суғуртавӣ ва дигар соҳаҳои хизматрасонӣ (молиявӣ);
- амалигардонии барномаҳо, лоиҳаҳо ва стратегияҳо аз тарафи воҳидҳои сохтории ташкилоти суғуртавӣ ва дигар соҳаҳои хизматрасонӣ (молиявӣ).

Муассисаи илмӣ-таҳқиқотӣ:

- самти таҳқиқот ва хусусиятҳои амалигардонии он;
- таҳлили ҳисоботи илмӣ-таҳқиқотӣ ва натиҷаҳои назарраси он дар самти инкишофи соҳаҳои иқтисодӣ ва робитаҳои хориҷии иқтисодӣ;
- тарзи пешниҳоди натиҷаҳои таҳқиқоти илмӣ ба Ҳукумат ва самаранокии онҳо;
- самаранокии чорабиниҳои илмӣ-таҳқиқотӣ дар сатҳи соҳавӣ, ҷумҳуриявӣ ва байналмилалӣ;
- усулҳои таҳқиқот ва тартиб додани концепсияҳо дар самти фаъолияти иқтисодии хориҷӣ ва таъмини манфиатҳои иқтисодии мамлакат.

Созмонҳо ва Конвенсияҳои байналмилалӣ:

- самти фаъолияти созмон дар таъмини рушди иқтисодӣ, иҷтимоӣ, фарҳангӣ, илмӣ ва ғайраҳо;
- таҳлили барномаҳои амалигардида дар самти рушди иқтисодии мамлакат аз тарафи созмон;
- таҳлили ҳисобот ва барномаҳои аз тарафи созмон таҳияшуда;
- натиҷаҳои мониторинги фаъолияти созмон ё амалигардонии барнома ё лоиҳаҳо;
- миқдори лоиҳаҳо дар самти рушди бозори суғурта;
- таҳлили дурнамои ҳамкории ташкилотҳои суғуртавӣ бо бозори суғуртаи ҷаҳонӣ.

Мавзӯи 8. Таҳлили равияи иттилоотӣ, ҳуҷҷатгузорӣ, технологияи коркарди иттилоот оид ба самти фаъолияти объекти таҷрибаомӯзӣ

Усулҳои ҷамъкунии иттилоот аз тарафи объекти таҷрибаомӯзӣ, сарчашмаи он, тарзи коркард ва истифода.

Ҳуҷҷатгузорӣ ва нигоҳдории иттилоот дар объекти таҷрибаомӯзӣ. Истифодаи иттилоот дар самти фаъолияти воҳидҳои сохтории ташкилоти суғуртаӣ ва дигар соҳаҳои хизматрасонӣ (молиявӣ).

Мавзӯи 9. Таҳлили иттилоот оид ба самти таҳқиқот дар доираи рисолаҳои хатм ва иҷроиши супориши мушаххас

Ҷамъ намудани иттилооти зарурӣ, маводи оморӣ, ҳуҷҷатҳои меъёриву ҳуқуқӣ дар самти таҳқиқот аз тарафи донишчӯ вобаста ба мавзӯи рисолаи хатм. Ин раванд мустақилона ва инчунин бо супориши мушаххаси роҳбари таҷрибаомӯзӣ ё рисолаи хатм сураат гирифта метавонад (дар замима мавзӯҳои намунавии супориши мушаххас оид ба таҷрибаомӯзии истеҳсолӣ оварда мешавад).

5. Барасмиятдарорӣ ва ҳимояи ҳисоботи таҷрибаомӯзӣ

5.1. Баъди анҷоми таҷрибаомӯзӣ донишчӯ-таҷрибаомӯз бояд дар муддати 10 рӯз ҳуҷҷатҳои ҳисоботӣ оид ба таҷрибаомӯзиро ба кафедра супорад. Номгӯи ин ҳуҷҷатҳо дар банди 4-и дастури мазкур оварда шудааст.

5.2. Рӯзномаи таҷрибаомӯзӣ ҳуҷҷати асосии ҳисоботӣ ба ҳисоб меравад. Дар асоси он гузаштани таҷрибаомӯзӣ аз тарафи донишчӯ тасдиқ меёбад.

Дар рӯзнома маълумоти зерин дарҷ карда мешавад:

- нақшаи тақвими таҷрибаомӯзӣ вобаста ба барномаи таҷрибаомӯзӣ (аз тарафи роҳбарони таҷрибаомӯзӣ аз донишгоҳ ва ташкилотҳои суғуртавӣ бо имзо тасдиқ карда ва назорат бурда мешавад);

- супориши мушаххаси таҷрибаомӯзӣ;

- мундариҷаи корҳои иҷрошудаи ҳаррӯза ва раванди гузаштани таҷрибаомӯзӣ (бо имзои роҳбари таҷрибаомӯзӣ аз истеҳсолот дар ҳар як саҳифа);

- тавсифномаи роҳбари таҷрибаомӯзӣ аз воҳидҳои сохтории ташкилотҳои суғуртавӣ ва дигар соҳаҳои хизматрасонӣ (молиявӣ) оид ба корҳои баанҷомрасонидаи таҷрибаомӯз ва иҷрои супоришҳои мушаххас, интизому муносибат ба кор ва ҷидду ҷаҳди ӯ, инчунин баҳои тавсиявӣ нисбати таҷрибаомӯзӣ;

- ҳулосаи роҳбари таҷрибаомӯзӣ аз кафедра доир ба таҷрибаомӯзии донишчӯ (мувофиқат ба барномаи мазкур, иҷрои супоришҳои мушаххас,

мувофиқати мазмуни ҳисобот ба мундариҷа ва талаботи мавҷуда, баҳои тавсиявии роҳбар ба донишҷӯ-таҷрибаомӯз);

- баҳои санҷишӣ оид ба таҷрибаомӯзӣ (баъди ҳимояи ҳисоботи таҷрибаомӯзӣ).

5.3. Таҳия ва барасмиятдарории *ҳисобот оид ба таҷрибаомӯзӣ* аз тарафи донишҷӯ-таҷрибаомӯз марҳалаи интиҳои он ба ҳисоб меравад.

Дар ҳисоботи таҷрибаомӯзӣ маълумот оид ба муассиса ва сохтори он, дигар маълумотҳои зарурӣ вобаста ба барномаи мазкур, таҳлили маводи ҷамъшуда, факту рақамҳо ва нусхаи ҳуҷҷатҳои зарурӣ оварда мешавад.

Ҳисобот дар ҳаҷми на кам аз 25 саҳифаи дастнавис (дар ҳолати чопӣ бо фосилаи 2) пешниҳод карда мешавад. Шакли беҳтари мақбул чопӣ мебошад.

Ҳангоми ба тариқи чопӣ пешниҳод намудани ҳисобот талаботи зерин бояд риоя карда шаванд:

- маводи ҳисобот бо истифода аз таҳриргари Word бо шрифти Times New Roman Tj бо андозаи 14;

- андозаҳо А4 (210 x 297) аз чап – 2,5 см, аз рост – 1,0 см, аз боло ва поён – 2,0 см;

- фосилаи байни сатрҳо (интервал) – 1,5 см;

- иқтибосҳо дар дохили [5];

- саҳифагузорӣ - дар мобайни саҳифа;

- расмҳо, тасвирҳо, диаграмма ва ҷадвалҳо стандартҳои байналмилалӣ ҷавобгӯӣ бошанд.

Варақаи аввали он дар замимаи 3 оварда мешавад.

Сохтор аз сарсухан, қисмҳои мухтасари он, хулосаву пешниҳодот ва замимаҳо ҳисобот иборат аст.

Дар сарсухан маълумоти мухтасар оид ба объекти таҷрибаомӯзӣ, сохтори ташкилӣ ва идоракунии он, таърихи пайдоиш оварда мешавад, ки дар барномаи мазкур қайд карда шудааст. Инчунин, вазифаҳои таҷрибаомӯзӣ қайд карда мешаванд.

Қисмҳои алоҳидаи ҳисобот ба ҳалли масъалаҳо, супоришҳои мушаххас ва вазифаҳои гузошташуда вобаста мебошад.

Қисматҳои тавсиявии ҳисобот:

- а) вазифаҳои объекти таҷрибаомӯзӣ ва шубҳаҳои он, ки донишҷӯ дар онҳо таҷрибаомӯзӣ гузаштааст. Тартиби ташкили раванди кор дар объекти таҷрибаомӯзӣ. Агар донишҷӯ дар якҷанд шубҳаҳо

таҷрибаомӯзӣ гузашта бошад, ин масоил дар зерқисматҳо дарҷ карда мешавад.

б) амалиёти асосӣ, дастурҳо ва меъёрҳо оид ба ташкили раванди кор, тарзу усули иҷрои вазифаҳо ва амалиёт. Таҳлили ҳисоботи объекти таҷрибаомӯзӣ.

в) таҳлили вазъи умумии объекти таҷрибаомӯзӣ ё самти фаъолияти он аз рӯи супоришҳои мушаххас ва масъалаҳои дар барномаи мазкур дарҷгардида. Таҳлили факту рақамҳо оид ба вазъи умумии соҳаи фаъолияти объекти таҷрибаомӯзӣ. Ҳисобот оид ба ҷамъи мавод аз объекти таҷрибаомӯзӣ ва иҷроиши супориши мушаххас.

Дар қисми хотимавии ҳисобот донишҷӯ-таҷрибаомӯз дар асоси таҳлилоти гузаронидааш оид ба самти фаъолияти объекти таҷрибаомӯзӣ хулосаҳои заруриро оид ба беҳбудии коргузорӣ ва фаъолияти хоҷагидорӣ дар объекти таҷрибаомӯзӣ ва ё инкишофи соҳа пешниҳод менамояд.

Дар замима нақшаҳо, нусхаи ҳуҷҷатҳо, намунаҳои ҳуҷҷатҳои дар объекти таҷрибаомӯзӣ истифодашаванда, санадҳои меъёрӣ ва ғайра оварда мешаванд.

Ҳангоми дар қисмҳои кор дарҷ гардидани ҷадвалҳои оморӣ онҳо пайиҳам бояд рақамгузорӣ карда шаванд (Масалан: Ҷадвали 2.3 – яъне ҷадвали 3-юми боби 2-и ҳисобот аст).

Замимаҳо аз давоми хулосаву пешниҳодот оварда шуда, саҳифаҳои рақамгузорӣ карда намешаванд. Дар кунҷи рости болоии ҳуҷҷатҳои замимавӣ «Замима» навишта шуда, бо рақами арабӣ ишора карда мешавад (масалан: Замимаи 4).

5.4. Роҳбари таҷрибаомӯзӣ аз кафедра баъди ба қайд гирифтани ҳисоботро аз нуқтаи назари мувофиқат намудан ба талаботи мавҷуда ва дурустии пур кардани рӯзномаи таҷрибаомӯзӣ санчида дар рӯзнома хулосаи худро менависад ва баҳои тавсиявии донишҷӯро пешниҳод менамояд. Сипас дар варақаи аввали ҳисобот **ба ҷимоя иҷозат дода шудани** ҳисоботро дарҷ намуда, имзо ва санаро мегузорад. Дар ҳолати дорои камбудӣ будани ҳисобот ё рӯзнома онро **барои ислоҳ** ба донишҷӯ бармегардонад.

Мудири кафедра бо тасдиқи садорати факултет ҷадвали ҷимояи ҳисоботро тартиб дода (дар се давр), ҳайати комиссияи қабули ҷимояи ҳисоботро таъйин менамояд. Роҳбари таҷрибаомӯзӣ аз кафедра дар ин

хайат буда метавонад. Роҳбари таҷрибаомӯзӣ аз объекти таҷрибаомӯзӣ рӯзи Ҳимояи донишҷӯ-таҷрибаомӯз иштирок карда метавонад.

Донишҷӯ дар муддати 10-12 дақиқа оид ба иҷрои барномаи таҷрибаомӯзӣ ва хусусияти фаъолияти объекти таҷрибаомӯзӣ баромад намуда, аз нуқтаи назари алоқамандии назария бо амалия фаъолияти объекти таҷрибаомӯзиро шарҳ медиҳад. Ӯ метавонад натиҷаҳои Ҳангоми таҷрибаомӯзӣ бадастовардaro дар слайдҳо дарҷ намуда, ба комиссия пешкаш намояд. Инчунин, корҳои дар вақти таҷрибаомӯзӣ ба иҷро расонидаашро шарҳ дода, хулосаву пешниҳодоти худро ирсол менамояд.

Ҳайати комиссия дар асоси Низомномаи низоми таҳсилоти кредитӣ фаъолият намуда, аз рӯи натиҷаи Ҳимоя ба донишҷӯ баҳогузорӣ менамояд. Баҳо дар суратчаласаи Ҳимояи ҳисоботи таҷрибаомӯзӣ, варақаи имтиҳонӣ ва дафтарчаи донишҷӯ гузошта мешавад ва ҳамаи ҳайати комиссия имзои худро мегузоранд. Нишондиҳандаҳои баҳогузорӣ чунинанд: баромади донишҷӯ дар вақти Ҳимоя, баҳоҳои тавсиявии роҳбарони таҷрибаомӯзӣ, пуррагии шарҳи маводи овардашуда, ҷавоб ба саволҳо.

Нишондиҳандаҳои ҳарфӣ ва рақамии баҳои имтиҳонӣ дар низоми кредитии таҳсилот чунин аст:

Баҳои ҳарфӣ	Баҳои рақамӣ	Баҳо бо ҳол	Тартиби баҳогузорӣ дар системаи анъанавӣ
A	4,0	$95 \leq F \leq 100$	Аъло
A-	3,67	$90 \leq F < 95$	
B+	3,33	$85 \leq F < 90$	Хуб
B	3,0	$80 \leq F < 85$	
B-	2,67	$75 \leq F < 80$	
C+	2,33	$70 \leq F < 75$	Қаноатбахш
C	2,0	$65 \leq F < 70$	
C-	1,67	$60 \leq F < 65$	
D	1,33	$55 \leq F < 60$	
D-	1,0	$50 \leq F < 55$	

Агар донишҷӯ дар вақти муайяншуда ҳисоботро ба кафедра насупорад, баҳои ӯ як ҳол паст карда мешавад.

Дар ҳолатҳои зерин донишҷӯ аз донишгоҳ хориҷ мешавад:

- ба кафедра бе сабабҳои узрнок дар муҳлатҳои муайяншуда насупоридани ҳисоботи таҷрибаомӯзӣ ё Ҳимоя накардани он;
- ба пуррагӣ иҷро накардани барномаи таҷрибаомӯзӣ;

- гирифтани тақризӣ манфӣ аз роҳбари таҷрибаомӯзӣ аз объекти таҷрибаомӯзӣ;
- нарафтан ба объекти таҷрибаомӯзӣ ва пешниҳоди ҳисоботи қалбакӣ (аз тарафи кафедра санчида мешавад);
- гирифтани баҳои 2 «ғайриқаноатбахш» баъди ҳимояи ҳисоботи таҷрибаомӯзӣ (давраи дуум бояд азпардохти маблағи триместр).

Замимаи 1.

СУПОРИШОТИ МУШАХХАС ДАР МУХЛАТИ ТАҶРИБАОМЌЗЌЙ

1. Супоришоти мушаххас барои таҷрибаомӯзии истеҳсоли

2. Мундарицаи супоришоти мушаххас

[illegible]

Имзои роҳбари таҷрибаомӯзӣ аз донишгоҳ _____

Намунаи мавзӯҳои супоришоти мушаххас барои таҷрибаомӯзӣ¹

1. Нақши бозори суғурта дар таъмини рушди иқтисодиёти кишвар
2. Вазифа ва уҳдадорихои объекти таҷрибаомӯзӣ
3. Декларант. Ҳуқуқ ва вазифаҳои он
4. Сарчашма ва асоси ҳуқуқии бозори суғуртавӣ
5. Барасмиятдарории ташкилотҳои суғуртавӣ ва тартиби иҷроиши он дар объекти таҷрибаомӯзӣ
6. Сохтори бозори суғуртаи Ҷумҳурии Тоҷикистон ва сохтори объекти таҷрибаомӯзӣ
7. Боркашони суғуртавӣ. Ҳуқуқ ва вазифаҳои он
8. Шаклҳои назорати ташкилотҳои суғурта ва доираи фаъолияти онҳо
9. Низомномаи ташкилотҳои суғуртавӣ
10. Саҳми кормандони суғурта ҳангоми суғуртаи молу маҳсулот
11. Брокери суғуртавӣ ва вазифаҳои ӯ
12. Зарари воқеии суғурташаванда
13. Имкониятҳои таҳлили дар фаъолияти суғуртаи хавфҳои тижоратӣ,
14. Дароҳҳои ташкилотҳои суғуртавӣ
15. Ба сифати объекти суғуртаи фаъолияти тижоратӣ чи истифода мешавд.
16. Аудити таҳлили фаъолияти суғуртавӣ, дар мавриди тижорат

¹ Вобаста ба объекти таҷрибаомӯзӣ

17. Таҳлили фаъолияти суғуртакунии дар мавриди тиҷорат
18. Қобилияти харидории ташкилоти суғуртакунанда
19. Натиҷаи таҳлили чараёни суғуртакунӣ дар фаъолияти соҳибкорӣ
20. Самаранокии фаъолияти суғуртавӣ дар муносибат бо ҳолати суғуртавӣ,
21. Усули омузиши зухурот ва чараёни суғуртакунӣ дар раванди соҳибкорӣ
22. Потенсиали чараёни суғуртакунӣ дар раванди фаъолияти бонкӣ
23. Манфиати молӣ ва молиявии субекти соҳибкор дар муносибати суғуртавӣ, ин
24. Ташкили ахбороти таҳлилӣ дар фаъолияти суғуртакунии соҳибкорӣ
25. Ҳисоби захираҳои потенсиалии фаъолияти суғурта дар фаъолияти суғуртавӣ
26. Қабули қарори идораӣ дар чараёни фаъолияти суғуртавӣ аз руи эътимодноки
27. Низоми хоҷагидории ташкилотҳои суғуртавӣ
28. Паҳлуҳои муҳими фаъолияти соҳибкорӣ дар муносибат бо барқарор намудани зарари суғуртакунанда
29. Таъсис гирифтани ахбороти раванди суғуртакунӣ дар фаъолияти бонкӣ
30. Самаранок истифодабарии дороиҳои соҳибкор ҳамчун заминаи суғуртакунӣ
31. Инвеститсияи суръати суғуртакунӣ дар раванди тиҷоратӣ
32. Бозори суғуртавии ба соҳибкорӣ асосёфта
33. Зарурияти таҳлили комплекси бозори суғурта
34. Сармояи суғуртавӣ аз нигоҳи пешбурди соҳибкорӣ
35. Заминаи ахборотию молиявии ташкилоти суғуртавӣ
36. Меъёри суғуртавӣ, ин ифодаи

37. Истифодабарии натиҷаи идоракунии суғуртакунӣ
38. Усули истифодабарии ҳолатҳои пешгӯӣ намудани суғуртакунӣ
дар фаъолияти тижоратӣ ин
39. Вазъи соҳибкорӣ ва суғуртакунӣ, аз тариқи нишондиҳанда
40. Таҳлили фаъолияти соҳибкорӣ ва суғуртакунӣ аз руи
нишондиҳандаи муҳимтар
41. Омузиши комплекси захиравии суғуртавӣ ва асбоб
42. Фарҳанги идоракунии чараҳои фаъолияти соҳибкори ва
суғуртакунӣ
43. Вазъи экологӣ дар робитаи фаъолияти соҳибкорӣ ва суғурта
44. Омузиши тағйирёбии ҳолати соҳибкорӣ ва суғуртакунӣ дар
вақт, ин усули зерин аст.
45. Қобилияти пардохтпазирии ташкилотҳои суғуртавӣ
46. Ҳаҷми хизматрасонӣ як нафар корманди ташкулооти суғуртавӣ
47. Ҳиссаи соҳибкориҳои суғуртавӣ дар маҷмуи бозорӣ
48. Саҳми суғуртакунии масъулият дар бозори соҳавӣ
49. Ҳаҷми инвестицияи суғуртавино дар маҷмуи хизматрасонӣ
50. Тадқиқотҳои илмӣ ба ҳар як воҳиди хизматрасонии суғуртавӣ
самти зерин сафарбарӣ менамояд.
51. Рушди фаъолияти соҳибкорӣ ва суғуртакунӣ, ин бештар
ҷалб намудани.
52. Намуди нави суғуртакунӣ дар маҷмуи фаъолияти соҳибкорӣ
53. Ҳиссаи кормандони техникӣ дар маҷмуи захираҳои меҳнатӣ
54. Кормандони маъмури дар маҷмуи захираҳои меҳнатӣ
55. Динамикаи дороиҳо дар маҷмуи амволи соҳибкор
56. Динамикаи пардохтпазирӣ дар маҷмуи захираҳои молиявӣ
57. Тағйирёбии меъёрӣ дар маҷмуи гардиши пардохтҳои
суғуртавӣ
58. Муайян намудани захираҳои навшавии намуди
суғуртакуниро дар маҷмуи гардиши бозорӣ

59. Тафовути муқоисавии хизматрасонии суғуртавиرو дар маҷмуи ҳаҷми бозори суғурта
60. Тафовути муқоисавии хизматрасонии суғуртавӣ
61. Қобилияти молиявии фаъолияти суғуртавиرو дар речаи такрористеҳсол
62. Пешгирии талафоти нерӯи истеҳсолӣ
63. Зарари воқеии суғуртақунанда
64. Имкониятҳои таҳлилӣ дар фаъолияти суғурта
65. Дороиҳои фирмаи суғуртавӣ
66. Ба сифати объекти суғурта истифода мешавд
67. Аудити таҳлилии фаъолияти суғуртавӣ, дар мавриди тиҷоратӣ
68. Таҳлили фаъолияти суғуртақунии дар мавриди тиҷоратӣ
69. Қобилияти харидории ташкилоти суғуртақунанда
70. Натиҷаи таҳлили чараёни суғуртақуний дар фаъолияти соҳибкорӣ
71. Самаранокии фаъолияти соҳибкори инфиродӣ дар муносибат бо ҳолати суғуртавӣ
72. Усули омузиши зухурот ва чараёни суғуртақуний дар раванди тиҷоратӣ
73. Потенсиали чараёни суғуртақуний дар раванди фаъолияти тиҷоратӣ
74. Ташкили ахбороти таҳлилӣ дар фаъолияти суғуртақунии тиҷоратӣ
75. Ҳисоби захираҳои потенсиалии фаъолияти суғурта дар фаъолияти тиҷоратӣ, ин.
76. Қабули қарори идоравӣ дар чараёни фаъолияти суғуртавӣ аз руи эътимодноқӣ
77. Низоми ҳоҷагидории ташкилотҳои суғуртавӣ
78. Паҳлуҳои муҳими фаъолияти соҳибкорӣ дар муносибат бо барқарор намудани зарари соҳибкор

79. Таъсис гирифтани ахбороти раванди суғуртакунӣ дар фаъолияти соҳибкорӣ
80. Самаранок истифодабарии дороиҳои суғуртакунанда ҳамчун заминаи суғуртакунӣ
81. Инвеститсияи суръати суғуртакунӣ дар раванди тиҷоратӣ
82. Бозори суғуртавии ба соҳибкорӣ асосёфта
83. Зарурияти таҳлили комплекси бозори суғурта
84. Сармояи суғуртавӣ аз нигоҳи пешбурди соҳибкорӣ
85. Заминаи ахборотию молиявии ташкилоти суғуртавӣ
86. Меъёри суғуртавӣ, ин ифодаи
87. Истифодабарии натиҷаи идоракунии суғуртакунӣ
88. Усули истифодабарии ҳолатҳои пешгӯӣ намудани суғуртакунӣ дар фаъолияти соҳибкорӣ
89. Вазъи соҳибкорӣ ва суғуртакунӣ, аз тариқи нишондиҳанда
90. Таҳлили фаъолияти соҳибкорӣ ва суғуртакунӣ аз руи нишондиҳандаи муҳимтар
91. Омузиши комплекси захиравии суғуртавӣ ва асёр, ин.
92. Фарҳанги идоракунии ҷараёни фаъолияти соҳибкори ва суғуртакунӣ, ин.
93. Вазъи экологӣ дар робитаи фаъолияти соҳибкорӣ ва суғурта, ин.
94. Омузиши тағйирёбии ҳолати соҳибкорӣ ва суғуртакунӣ дар вақт, ин усули зерин аст
95. Қобилияти пардохтпазирии ташкилотҳои суғуртавӣ
96. Ҳаҷми хизматрасонӣ як нафар корманди ташкилоти суғуртавӣ
97. Ҳиссаи соҳибкории суғуртавӣ дар маҷмуи бозорӣ
98. Саҳми суғуртакунии масъулият дар бозори соҳавӣ
99. Ҳаҷми инвеститсияи суғуртавиرو дар маҷмуи хизматрасони
100. Тадқиқотҳои илмӣ ба ҳар як воҳиди хизматрасонии суғуртавӣ самти зерин сафарбарӣ менамояд.

101. Рушди фаъолияти соҳибкорӣ ва суғуртакунӣ, ин бештар
чалб намудани.
102. Намуди нави суғуртакунӣ дар маҷмуи фаъолияти соҳибкорӣ
103. Тағйирёбии меъёрӣ дар маҷмуи гардиши паррдохтҳои
суғуртавӣ
104. Муайян намудани захираҳои навшавии намуди
суғуртакуниро дар маҷмуи гардиши бозорӣ
105. Тафовути муқоисавии хизматрасонии суғуртавино дар
маҷмуи ҳаҷми бозори суғурта
106. Тафовути муқоисавии хизматрасонии суғуртавӣ
107. Қобилияти молиявии фаъолияти суғуртавино дар речаи
такрористехсол
108. Сари вақт пардохт накардани муғофотҳои суғуртавӣ дар
суғуртаи ҳатмӣ.
109. Навъи суғуртаи воситаи нақлиёт, ки фақат ҳуди воситаи
нақлиёт суғурта карда мешавад (автомобиль, мототсикл, қайқи
мотордор ва ғ).

ВАЗОРАТИ МОЛИЯИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН
ДОНИШГОҲИ ДАВЛАТИИ МОЛИЯ ВА ИҚТИСОДИ ТОҶИКИСТОН
ФАКУЛТЕТИ ИҚТИСОД ВА БИЗНЕС
КАФЕДРАИ СУҒУРТА

Ҳ И С О Б О Т

оид ба таҷрибаомӯзии

(таълимӣ, истеҳсолӣ, пешаздиломӣ)

дар

(номи муассиса)

Иҷро кард:

донишҷӯи курси 4 – уми
иқтисоси 1-25010404 – суғурта «А»
Ҳамидов Шодмон

Рохбари таҷрибаомӯзӣ аз кафедра,

(имзо)

(ному насаб)

Рохбари таҷрибаомӯзӣ аз муассиса,

(имзо)

(ному насаб)

Ба кафедра супорида шуд:

№ _____
сана ва имзои шахси мутасаддӣ)

Баҳои ҳисоботи таҷрибаомӯзӣ бо қарори комиссия

(имзои ҳайати комиссия)

Душанбе-2022

**ФЕҲРЕСТИ ПАЙГОҲҲОИ (ОБЪЕКТ) ТАҶРИБАОМУҶИИ
ДОНИШҚУЁНИ ДОНИШГОҲИ ДАВЛАТИИ МОЛИЯ ВА
ИҚТИСОДИ ТОҶИКИСТОН**

№	НОМГУҶИ ПАЙГОҲҲОЕ, КИ ДОНИШГОҲ ШАРТНОМАҲОИ ҲАМКОРИРО БА ИМЗО РАСОНИДААСТ	МУҲЛАТИ ШАРТНОМАҲОИИ ҲАМКОРИ	
1	ҚСҚ «ТОҶИКТРАНСГАЗ»	31.12.2021	31.12.2026
2	БДА «АМОНАТБОНК»	05.01.2021	31.12.2026
3	ҲАДАМОТИ ГУМРУКИ НАЗДИ ҲУКУМАТИ ҚУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН	26.12.2021	31.12.2026
4	СУДИ ОЛИИ ИҚТИСОДИИ ҚУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН	02.01.2021	31.12.2026
5	ҚДММ ТАҚХ «МАТИН»	15.09.2018	31.12.2022
6	ҚДММ «НОҚИЛИ ТАЛКО»	13.11.2017	31.12.2022
7	ҚДММ «БИРЖАИ ФОНДИИ ОСИЁИ МАРКАЗӢ»	12.03.2018	31.12.2022
8	АГЕНТИИ АВИАТСИЯИ ГРАЖДАНИИ НАЗДИ ҲУКУМАТИ ҚУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН	12.03.2019	31.12.2023
9	ҚДММ ТАҚХ «ФИНКА»	23.05.2018	31.12.2023
10	ҚСП ТАҚХ «ХУМО»	12.06.2018	31.12.2023
11	ҚСҚ «ОРИЁНБОНК»	02.04.2018	31.12.2023
12	ВАЗОРАТИ КОРҲОИ ХОРИҶИИ ҚУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН	29.03.2018	31.12.2023
13	ВАЗОРАТИ НАҚЛИЁТИ ҚУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН	31.10.2018	31.12.2023
14	ҚДММ «ШМС КАБИР ТИҶОРАТ ГУРРУҲ»	12.12.2018	31.12.2023
15	ҚСҚ «ГУЛИСТОНИ ДУШАНБЕ»	30.12.2019	31.12.2023
16	ҚДММ ТҚХ «ОКСУС»	13.02.2019	31.12.2023
17	ҚСП «СПИТАМЕНБОНК»	14.02.2019	31.12.2023
18	ФИЛИАЛИ ҚСҚ «ОРИЁНБОНК» ДАР ШАҲРАКИ СОМОНИЁНИ НОҲИЯИ РӢДАКӢ	01..01.201 9	31.01.2023
19	КОЛЛЕҶИ ТЕХНИКИИ ДОНИШГОҲИ ТЕХНИКИИ ТОҶИКИСТОН БА НОМИ М. ОСИМӢ	02.02.2018	20.07.2023
20	КОЛЛЕҶИ ОМОРИ ШАҲРИ ВАҲДАТ	22.05.2019	22.05.2024
21	КВД «ШИРКАТИ АЛЮМИНИИИ ТОҶИК»	01.01.2019	31.12.2024
22	АССОТСИЯТСИЯИ МЕНЕҶЕРОН	05.06.2018	31.12.2024
23	ИНСТИТУТИ ИҚТИСОДИЁТИ КИШОВАРЗИИ АМИКҶТ	31.12.2019	31.12.2024
24	«ФОНДИ ДАСТГИРИИ СОҲИБКОРИИ ИСТЕҲСОЛИИ ШАҲРИ ДУШАНБЕ»	12.11.2020	31.12.2025
25	КУМИТАИ РУШДИ САӢЁҲИИ НАЗДИ ҲУКУМАТИ ҚУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН	09.02.2021	31.12.2025
26	АГЕНТИИ СОДИРОТИ НАЗДИ ҲУКУМАТИ ҚУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН	04.02.2021	31.12.2025
27	ҚСҚ «ТАВҲИДБОНК»	11.02.2021	31.12.2025
28	ВАЗОРАТИ МОЛИЯИ ҚУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН	01.10.2012	01.10.2042
29	ВАЗОРАТИ САНОАТ ВА ТЕХНОЛОГИЯҲОИ НАВИ ҚУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН	15.02.2021	31.12.2025

30	ҚСҚ «АЛИФ БОНК»	15.02.2021	31.12.2025
31	ҚВД БОНКИ САНОАТИВУ СОДИРОТИИ ТОҶИКИСТОН "САНОАТСОДИРОТБОНК"	15.02.2021	31.12.2025
32	ВАЗОРАТИ КИШОВАРЗИИ ҚУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН	15.02.2021	31.12.2025
33	ВАЗОРАТИ АДЛИЯИ ҚУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН	15.02.2021	31.12.2025
34	ВАЗОРАТИ МЕҲНАТ, МУҲОЦИРАТ ВА ШУҒЛИ АҲОЛИИ ҚУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН	15.02.2021	31.12.2025
35	ВАЗОРАТИ РУШДИ ИҚТИСОД ВА САВДОИ ҚУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН	15.02.2021	31.12.2025
36	ВАЗОРАТИ ФАРҲАНГИ ҚУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН	15.02.2021	31.12.2025
37	КУМИТАИ ДАВЛАТИИ САРМОЯГУЗОРИ ВА ИДОРАИ АМВОЛИ ДАВЛАТИИ ҚУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН	15.02.2021	31.12.2025
38	ҲАДАМОТИ АЛОҚАИ НАЗДИ ҲУКУМАТИ ҚУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН	15.02.2021	31.12.2025
39	ҲАДАМОТИ ЗИДДИИНҲИСОРИИ НАЗДИ ҲУКУМАТИ ҚУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН	15.02.2021	31.12.2025
40	АГЕНТИИ СУҒУРТАИ ИҚТИМОӢ ВА НАҒАҚАИ НАЗДИ ҲУКУМАТИ ҚУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН	15.02.2021	31.12.2025
41	АГЕНТИИ ЗАХИРАҲОИ МОДДИИ ДАВЛАТИИ НАЗДИ ҲУКУМАТИ ҚУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН	15.02.2021	31.12.2025
42	АГЕНТИИ СТАНДАРТИЗАТСИЯ, МЕТРОЛОГИЯ, СЕРТИФИКАТСИЯ ВА НОЗИРОТИ САВДОИ НАЗДИ ҲУКУМАТИ ҚУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН	15.02.2021	31.12.2025
43	АГЕНТИИ ХАРИДИ МОЛ, ҚОР ВА ХИЗМАТРАСОНИИ НАЗДИ ҲУКУМАТИ ҚУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН	15.02.2021	31.12.2025
44	АГЕНТИИ ҲОҶАГИИ ҚАНГАЛИ НАЗДИ ҲУКУМАТИ ҚУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН	15.02.2021	31.12.2025
45	КУМИТАИ БЕҲАТАРИИ ОЗУҚАВОРИИ НАЗДИ ҲУКУМАТИ ҚУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН	15.02.2021	31.12.2025
46	МАРКАЗИ ТАТҚИҚОТИ СТРАТЕГИИ НАЗДИ ПРЕЗИДЕНТИ ҚУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН	15.02.2021	31.12.2025
47	АГЕНТИИ НАЗОРАТ ДАР СОҲАИ МАОРИФ ВА ИЛМИ НАЗДИ ПРЕЗИДЕНТИ ҚУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН	15.02.2021	31.12.2025
48	КУМИТАИ РУШДИ МАҲАЛИ НАЗДИ ПРЕЗИДЕНТИ ҚУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН	15.02.2021	31.12.2025
49	АГЕНТИИ ХИЗМАТИ ДАВЛАТИИ НАЗДИ ПРЕЗИДЕНТИ ҚУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН	15.02.2021	31.12.2025
50	АГЕНТИИ НАЗОРАТИ ДАВЛАТИИ МОЛИЯӢ ВА МУБОРИЗА БО КОРРУПСИЯИ ҚУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН	15.02.2021	31.12.2025
51	АГЕНТИИ МАВОДИ НАШӢАОВАРИ НАЗДИ ПРЕЗИДЕНТИ ҚУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН	15.02.2021	31.12.2025
52	АГЕНТИИ ОМОРИ НАЗДИ ПРЕЗИДЕНТИ ҚУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН	15.02.2021	31.12.2025
53	ПАЛАТАИ ҲИСОБИ ҚУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН	15.02.2021	31.12.2025
54	МАРКАЗИ МИЛЛИИ ҚОНУНГУЗОРИИ НАЗДИ ПРЕЗИДЕНТИ ҚУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН	15.02.2021	31.12.2025
55	ВАЗОРАТИ МАОРИФ ВА ИЛМИ ҚУМҲУРИИ	06.02.2014	БЕМӢҲЛАТ

	ТОҶИКИСТОН		
56	ВАЗОРАТИ ТАНДУРУСТИИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН	25.01.2016	БЕМҶҲЛАТ
57	ВАЗОРАТИ ЭНЕРГЕТИКА ВА ЗАХИРАҶОИ ОБИИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН	26.12.2012	БЕМҶҲЛАТ
58	КВД «ТОҶИКСУҒУРТА»	16.12.2010	БЕМҶҲЛАТ
59	КУМИТАИ АНДОЗИ НАЗДИ ҲУКУМАТИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН	30.10.2012	БЕМҶҲЛАТ
60	ТАШКИЛОТИ ҲУҚУҚ ВА РУШДИ ҶОМЕАИ ДЕҲОТИ ДАР ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН	13.10.2018	БЕМҶҲЛАТ
Эзоҳ: донишҷӯёни Донишгоҳи давлатии молия ва иқтисоди Тоҷикистон метавонанд дар асоси шартномаҳои ҳамкорӣ, ки байни вазоратҳо, корхонаву ташкилотҳо ва донишгоҳ баста шудааст, зерсохторҳо ва намояндагон онҳоро дар вилоят, шаҳр ва ноҳияҳо ҳамчун пойгоҳи (объект) таҷрибаомӯзии таълимӣ, истехсолӣ ва пешаздипломӣ интихоб намоянд. Дар ҳолати қабул нагардидани донишҷӯён аз тарафи намояндагони пойгоҳҳои (объект) таҷрибаомӯзӣ, бевосиба ба бахши таҷрибаомӯзӣ ва рушди касбияти донишгоҳ муроҷиат намоянд. Сардори бахши таҷрибаомӯзӣ ва рушди касбияти донишгоҳ Тел: +992 940 63 63 63 +992 915 30 66 66 (Ватсап, ИМО, Вайбер, Телеграм) Суроғи элронӣ: Sulaymonzoda_sh@mail.ru Шуҳрат Сулаймонзода			

**КАМОЛОВ КАМОЛ ЗАЛОЛОВИЧ
ҲУСАЙНОВ МУРОДАЛИ САЙДАМИРОВИЧ
СУЛАЙМОНЗОДА ШУҲРАТ ФИРДАВС**

ДАСТУРИ МЕТОДӢ

доир ба таҷрибаомӯзии таълимӣ, истеҳсоли, пешаздипломӣ
(барои донишҷӯёни ихтисосҳои 1–25010404 – суғурта)

